

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02- 430/236-8779/2

Podgorica, 14.12.2023.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKI SISTEM

Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog godišnjeg Plana zvanične statistike za 2024. godinu

Veza: Akt br. 01-041/23-4832/1 od 06.12.2023. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga godišnjeg Plana zvanične statistike za 2024. godinu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom godišnjeg Plana, definiše se okvir proizvodnje aktivnosti zvanične statistike na godišnjem nivou, koji obezbeđuje praćenje rezultata aktivnosti o ekonomskim, demografskim i društvenim pojavama, kao i pojavama iz oblasti radne i životne sredine Crne Gore.

Na tekst *Predloga godišnjeg Plana* i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst izveštaja o analizi uticaja propisa navedenog *Predloga godišnjeg Plana*, navodi se da su za implementaciju potrebna finansijska sredstva u iznosu od 11.740.045,99€ za 2024. godinu.

Razmatrajući dostavljenu dokumentaciju, Ministarstvo finansija, sa aspekta fiskalnog uticaja, u načelu nema primjedbi na *Predlog godišnjeg Plana zvanične statistike za 2024. godinu* uz Izveštaj o analizi uticaja propisa - RIA obrazac, uz napomenu da je finansijska sredstva potrebna za predmetni Plan potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim godišnjim Zakonom o budžetu.

U dijelu planiranih istraživanja, potrebno je izvršiti korekcije u dijelu istraživanja pod rednim brojem 83 i 84, odnosno izbrisati Ministarstvo finansija kao proizvođača zvanične statistike u tom segmentu, s obzirom da Ministarstvo finansija ne sprovodi navedena statistička istraživanja.

S poštovanjem,

Kontakt osobe:
Mirza Ćirlija, Direktorat za ekonomsko-finansijski sistem, mirza.cirlija@mif.gov.me;
Sladjana Špadijer, Direktorat za državni budžet, sladjana.spadijer@mif.gov.me.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO FINANSIJA – UPRAVA ZA STATISTIKU
NAZIV PROPISA	PREDLOG GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE STATISTIKE ZA 2024. GODINU

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Godišnjim programom rada Vlade za 2023. godinu predviđeno je utvrđivanje predloga Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu. Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu je programski dokument u oblasti zvanične statistike, koji priprema Uprava za statistiku na osnovu člana 23 i 24 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19), u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, pri čemu se uzimaju u obzir mogućnosti i potrebe proizvođača i korisnika zvanične statistike.

Donošenjem Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu obezbjeđuju se rezultati zvanične statistike o ekonomskim, demografskim i društvenim pojavama, kao i o pojavama iz oblasti radne i životne sredine u Crnoj Gori.

U skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu donosi Vlada Crne Gore po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta statističkog sistema.

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu se priprema u skladu sa Programom zvanične statistike 2024 – 2028. godine na osnovu kojeg se na godišnjem nivou donosi plan zvanične statistike, koji sadrži detaljno razrađene aktivnosti čija se realizacija ostvaruje u toku kalendarske godine, na koju se odnosi planski dokument. Strategija razvoja zvanične statistike, Program zvanične statistike i Godišnji plan zvanične statistike obezbjeđuju programski okvir za višegodišnji rad proizvođača zvanične statistike u Crnoj Gori.

Prilikom izrade Godišnjeg plan zvanične statistike za 2024. godinu, uzeti su u obzir principi zvanične statistike definisani čl. 6 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, koji su usklađeni sa Kodeksom prakse evropske statistike.

Za realizaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu zaduženi su proizvođači zvanične statistike u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Programom zvanične statistike 2024 – 2028. godine.

Nedonošenje Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu uzrokovalo bi nerealizovane statističke aktivnosti zvanične statistike, a korisnici zvanične statistike bili bi uskraćeni za uporedive i pouzdane rezultate zvanične statističke. Bez donošenja ovog propisa ne bi imali rezultate zvanične statistike i međunarodno uporedive podatke.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Godišnjim planom zvanične statistike za 2024. godinu definiše se okvir proizvodnje aktivnosti zvanične statistike na godišnjem nivou, koji obezbjeđuje praćenje rezultata aktivnosti o ekonomskim, demografskim i društvenim pojavama, kao i pojavama iz oblasti radne i životne sredine Crne Gore. Sve prioritete aktivnosti zvanične statistike, sažete su i inkorporirane u ovom dokumentu, koji se donosi u skladu sa Programom zvanične statistike 2024 - 2028. godine.

Cilj Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu je da osigura osnovu za proizvodnju konzistentnih i uporedivih statističkih podataka, u cilju diseminacije rezultata zvanične statistike istovremeno svim korisnicima pod jednakim uslovima.

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu, kao kratkoročni dokument, koji detaljnije razrađuje statističke aktivnosti za relevantnu godinu, podijeljen je u četiri statistička domena. U skladu sa tim planirana je realizacija 200 statističkih istraživanja u sljedećim domenima: Demografija i socijalne statistike (51); Ekonomske statistike (76); Sektorske statistike (60) i Životna sredina i višedomenske statistike (13). Od ukupnog broja planiranih statističkih istraživanja 172 (ili 86%) će se realizovati od strane Uprave za statistiku, kao glavnog nosioca i diseminatora statističkih podataka, dok će 28 (ili 14%) planiranih statističkih istraživanja, realizovati drugi proizvođači zvanične statistike.

Usklađenost Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu je postignuta sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Programom zvanične statistike 2024 - 2028. godine, Strategijom razvoja zvanične statistike 2024 - 2028. godine, Kompendijumom zahtjeva statističke kancelarije Evropske komisije (Statistical requirements compendium – EUROSTAT) izdanje 2023. godine, preporukama iz Izvještaja o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse Evropske statistike, UN fundamentalnim principima zvanične statistike i principima Kodeksa prakse Evropske statistike.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu objedinjuje statistička istraživanja proizvođača zvanične statistike u jednom podzakonskom dokumentu, koje treba sprovesti prema statističkim oblastima, kao i prema metodi i izvoru, koji će se koristiti u proizvodnji rezultata zvanične statistike.

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu, treba da proizvodnjom kvalitetnih, pouzdanih, pravovremenih i lako dostupnih podataka, što više zadovolji zahtjeve širokog kruga korisnika.

"Status quo" nije moguć i ne donošenjem Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu ne bi bilo moguće realizovati 200 statističkih aktivnosti, od kojih Uprava za statistiku realizuje najveći dio statističkih aktivnosti 172, dok preostalih 28 istraživanja realizuju drugi proizvođači zvanične statistike definisani Programom zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**

- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu uticaće na: proizvođače zvanične statistike i korisnike rezultata zvanične statistike, pozitivno - podaci će biti metodološki konzistentni i harmonizovani, negativno – nerealizovane statističke aktivnosti, restriktivna fiskalna politika na nacionalnom nivou i restriktivni IPA fondovi.

Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu sadrži listu statističkih istraživanja koja treba sprovesti, listu administrativnih izvora, razvojne aktivnosti u skladu sa Programom, kao i pregled očekivanih rezultata zvanične statistike po oblastima sa podacima o njihovoj periodičnosti. Posebno je za svaku statističku aktivnost naveden stepen usaglašenosti sa međunarodnim standardima, kojima se obezbijuje usaglašavanje i primjena međunarodnih standarda u oblasti zvanične statistike.

Godišnjim planom zvanične statistike za 2024. godinu omogućiće se efikasniji rad proizvođača zvanične statistike, postize se transparentnost rada proizvođača zvanične statistike i omogućava zadovoljavanje potreba korisnika za rezultatima zvanične statistike.

Primjena Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu, pomenutim licima neće izazvati troškove, jer pozitivne posljedice donošenja Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu opravdavaju troškove, koje će on stvoriti.

Godišnjim planom zvanične statistike za 2024. godinu ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija, a ne postoje opterećenja ili biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za implementaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore u iznosu planiranog budžeta za navedeni period.

Finasijska sredstva za realizaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu su potrebna u 2024. godini.

Implementacijom Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu planirana su neophodna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za narednu fiskalnu godinu u ukupnom iznosu od 12 233 275,28 eura i to:

U okviru opštih prihoda budžeta iznos od 11 740 045,99 eura prikazan po aktivnostima:

- **Statistička istraživanja, analize i informisanje – 14 021 003 001 iznos od 2 777 412,74 eura;**

- **Popis stanovništva, domaćinstava i stanova – 14 021 003 002 iznos od 7 396 489,88 eura;**
- **Upravljanje i administracija – 14 021 003 003 iznos od 369 687,37;**
- **Objedinjene javne nabavke – 14 021 003 004 iznos od 96 256,00 eura;**
- **Popis poljoprivrede – 14 021 003 005 iznos od 800 000,00 eura;**
- **Priprema i sprovođenje istraživanja o višestrukim pokazateljima – MICS7 – 14 021 003 006 iznos od 300 200,00 eura**

U okviru IPA sredstava-donacija, aktivnost statistička istraživanja, analize i informisanje, iznos od 493 229,29 eura.

Usvajanjem Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Implementacijom Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu neće se ostvariti prihod za Budžet Crne Gore.

Svaka statistička aktivnost se realizuje u skladu sa definisanom metodologijom na nacionalnom i međunarodnom nivou. Njena primjena predviđa određene finansijske izdatke. Primjena metodologija za realizaciju statističkih aktivnosti dovodi do preciziranog obračuna finansijskih izdataka na godišnjem nivou.

Prilikom preciznog obračuna finansijskih izdataka nijesu postojali problemi.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu.

Nijesu dobijene primjedbe Ministarstva finansija na Godišnji plan zvanične statistike za 2024. godinu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

Uprava za statistiku koordinira ovom aktivnošću na nivou zvaničnog statističkog sistema u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike. U skladu sa politikom kvaliteta koja se u potpunosti oslanja na Kodeks prakse evropske statistike i principe Upravljanja ukupnim kvalitetom Uprava za statistiku je predlog Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu, pripremila na osnovu statističkih aktivnosti definisanih u Programu zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina.

Konsultovani su predstavnici proizvođača zvanične statistike koji su odgovorni za prikupljanje, proizvodnju, obradu i diseminaciju statističkih podataka u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Programom zvanične statistike za period 2024 - 2028. godina.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu su revizija budžeta Crne Gore i nedostatak administrativnih kapaciteta.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunile definisane statističke aktivnosti su prije svega realizovana statistička istraživanja i objavljeni rezultati zvanične statistike.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenost aktivnosti zvanične statistike jesu broj realizovanih statističkih istraživanja i broj objavljenih saopštenja, koja sadrže rezultate zvanične statistike.

Uprava za statistiku i proizvođači zvanične statistike definisani Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Programom zvanične statistike će biti zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluaciju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2024. godinu.

MINISTAR

Novica Vuković

Datum i mjesto

Podgorica, 6. decembar 2023. godine